

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Deres ref.:

Vår dato: 17.04.2013
Vår ref.: 2013/3285
Arkivnr.: 433.6

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep.
0030 Oslo

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00
F: 51 56 88 11
E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Uttale til forslag til endring i forskrift om svarthalespove som prioritert art

Viser til brev, datert 22.03.2013, og til møte med dere på Statens hus og i Klepp kommune samme dag.

Fylkesmannen slutter seg til de hovedgrep som høringsforslaget tar. Siste års generelle dispensasjon fra forskriften §4 viser klare behov for justeringer i forskriften og for å innføre økonomiske tilskudd for nødvendige tilpasninger i jordbruket. Vi håper samtidig departementene vil komme fram til en prinsipiell løsning som også gjør det enklere å prioritere utfordrende arter i framtiden.

Tidspunkt for slått

Tidspunktet for når slåtteforbudet opphører er en avveining mellom sannsynligheten for at ungene er på vingene på den ene siden – og hensynet til jordbruket på den andre. Vi er enige i departementet sine vurderinger og forslaget om framskyndet dato til 5. juli. Våre erfaringer tilsier at de aller fleste kyllingene er på vingene innen denne datoen. For landbruket kan dette bety redusert tap gjennom vekstsesongen.

Tilskudd til skjøtsel og tilpasset drift

Det er viktig at det etableres økonomiske ordninger som kan veies opp mot forbeholdene i §4 om vesentlig vanskeliggjøring og tap. Uten dette er det liten tvil om at dispensasjon vil bli mer regel enn unntak.

Vi mener det bør utarbeides en konkret ramme for tilskudd, med faste satser som stort sett skal gjelde for alle og over flere år. Justeringer med noen års mellomrom som følge av generell prisutvikling er selvfølgelig aktuelt. En ordning der hver søker skal vurderes individuelt vil være for krevende og mer konfliktskapende enn konfliktdempende. I høringsbrevet er det noe uklart hva som menes. I teksten står det at tilskudd "må være knyttet til faktiske kostnader og må vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle". Men videre vises det til et punktvis oppsett med forslag om konkrete satser.

Vi har noen kommentarer til elementene i tilskuddsordningen som foreslås:

- Vi har tenkt tilskudd fra RMP som en mulighet for alle med grasproduksjon innenfor "hensynsområdet" for biologisk mangfold/svarthalespove (jf PBL §11-8 c) i kommuneplanen mellom Orre og Reve. Ikke innenfor svarthalespovens økologiske funksjonsområder, slik det er formulert i høringsbrevet. - Altså et bredt tilbud uavhengig av hekking, men med vilkår om gjødselspredning før et gitt tidspunkt, for eksempel 1. april.

Det er også viktig å merke seg at prioritering av RMP-rammen skal vedtas av regional styringsgruppe før den kan iverksettes.

- Fylkesmannen er enig i forslag til satser. Etter vår oppfatning er disse på rett nivå i forhold til tap og ulemper for de fleste.
- Vi er også enige i at det må tas høyde for å kunne gi ytterligere tilskudd, dersom det er særskilte forhold som tilsier det. I slike saker bør det understrekes at skriftlig dokumentasjon er en nødvendig forutsetning for søker.

Når tilskudd ikke avhjelper situasjonen

Forslag om ny siste setning i §4 gir grunneier en rett til å kreve vern eller dispensasjon når *tilskudd ikke vil være tilstrekkelig for å forhindre vesentlig vanskeliggjøring og vesentlig tap*. Vi går ut fra at dette er tenkt om tilfeller som ikke kun medfører kostnader utover normale satser, jf siste kulepunkt over, men der belastningen samlet sett vil kunne bli for dramatisk for driften.

Vi er usikre på om denne setningen bidrar til å klargjøre forvaltningen, og om den er nødvendig. Departementet anbefaler at de økologiske funksjonsområdene som hovedregel ikke bør være større enn 20 dekar, dvs. pr hekkende par. Hekking har en tendens til å fordele seg klumpvis, slik at noen grunneiere kan få flere hekkende par på sin eiendom. I slike tilfeller kan belastningen bli stor. Det kan også tenkes tilfeller der funksjonsområdene vil dekke en urimelig stor andel av totalt grasareal for en enkelt grunneier. I slike særskilte tilfeller vil det være naturlig for oss som forvaltningsmyndighet å bruke vår mulighet til å ikke tilby tilskudd til skjøtsel, jf forslag om ny setning i §4, fjerde ledd, etter dialog med grunneier:

Dersom forvaltningsmyndigheten ikke tilbyr tilskudd til skjøtsel kan grunneier kreve at området vernes etter naturmangfoldloven kap V eller at det gjøres unntak fra prioriteringen for de aktuelle områdene etter §8.

Vi ser for oss at både stor belastning for grunneierne og dessuten begrensninger i tilgjengelig budsjett - vil påvirke hvordan vi vil tilby tilskudd til skjøtsel og tilpasset drift hvert enkelt år. Hvordan bestanden utvikler seg etter hvert, kan også virke inn på vår innretning av tilskuddsmidlene. Grunneiere med mange hekkinger på sin eiendom vil typisk kunne få dispensasjon til slått for deler av hekkeområdet.

Hvis setningen blir stående vil det bli stilt spørsmål med hvilke spesielle tilfeller denne omfatter. Høringsteksten gir ingen svar på det, og belyser det heller ikke med eksempler. Vi mener forarbeidene må konkretisere i størst mulig grad hva som kan tenkes å falle innenfor forslaget om siste setning i §4, fjerde ledd, dersom den fremdeles vurderes som aktuell.

Grunneiere som ikke ønsker å søke om tilskudd

Dersom kriteriet om vesentlig tap gjøres avhengig av om grunneier vil søke om tilskudd eller ikke, er vi tilbake til tiden før forskriften, da det var mulig å inngå frivillige avtaler om økonomisk kompensasjon for utsatt slått i hekkeområdene. Vi tar for gitt at forskrift om prioritering implisitt medfører et annet forvaltningsregime.

Med hilsen

May Britt Jensen
fylkesmiljøvernssjef

Hadle Nevøy
landbruksdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent av Fylkesmannen i Rogaland og krever derfor ikke signatur.

Saksbehandler: Anders T. Braa
Saksbehandler telefon: 51 56 89 14
E-post: fmroatb@fylkesmannen.no

Kopi til:

Direktoratet for naturforvaltning	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	Oslo